

B9-0099/2023

8.2.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

a B9-0000/2023. és B9-0000/2023. számú szóbeli választ igénylő kérdéshez

az eljárási szabályzat 136. cikkének (5) bekezdése alapján

az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről
(2022/2840(RSP))

Dragoș Pișlaru

a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság nevében

B9-0099/2023

**Az Európai Parlament állásfoglalása az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről
(2022/2840(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkére és az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 2., 9., 14., 19., 151. és 153. cikkére,
- tekintettel a szociális jogok európai pillérére és a kapcsolódó cselekvési tervre,
- tekintettel a Portói Nyilatkozatra,
- tekintettel az Európa Tanács Európai Szociális Chartájára,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979-ben elfogadott ENSZ-egyezményre,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára, amelyet az emberi jogokról szóló 1993-as világkonferencia alkalmával megerősítettek, különös tekintettel annak 3., 16., 18., 23., 25., 26., 27. és 29. cikkére,
- tekintettel az ENSZ a gazdasági, szociális és kulturális jogokról szóló, 1966. évi nemzetközi egyezségokmányára,
- tekintettel az ENSZ által 2015-ben meghatározott fenntartható fejlesztési célokra, és különösen az 1. és 10. számú célra,
- tekintettel a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a minimálbér megállapításáról szóló 26. és 131. sz. egyezményére, valamint a kényszermunka eltörléséről szóló 29. és 105. sz. egyezményére,
- tekintettel az Európai Unió Alapjogi Chartájának 34., 35. és 36. cikkére, amelyek kifejezetten meghatározzák a szociális biztonsághoz és a szociális támogatáshoz való jogot, az emberi egészség védelmének magas szintjét és az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférést,
- tekintettel a szociális védelmi rendszerek megfelelő forrásaira és a szociális támogatásra vonatkozó közös kritériumokról szóló, 1992. június 24-i tanácsi ajánlásra¹,
- tekintettel az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló, 2023. január 30-i tanácsi ajánlásra²,
- tekintettel a szegénység elleni küzdelemben a minimumjövedelem szerepéről és Európában a befogadó társadalom előmozdításáról szóló, 2010. október 20-i

¹ HL L 245., 1992.8.26., 46. o.

² HL C 41., 2023.2.3., 1. o.

állásfoglalására³,

- tekintettel a garantált minimáljövedelemmel mint a szegénység elleni küzdelem eszközével kapcsolatos szakpolitikákról szóló, 2017. október 24-i állásfoglalására⁴,
 - tekintettel az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemmel kapcsolatban a Tanácshoz és a Bizottsághoz intézett kérdésekre (O-000050/2022 – B9- 0000/2022 és O-000051000000/2022 – B9-0000/2022),
 - tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (5) bekezdésére és 132. cikkének (2) bekezdésére,
 - tekintettel a Foglalkoztatási és Szociális Bizottság állásfoglalási indítványára,
- A. mivel 2021-ban az EU-ban 95,4 millió ember volt kitéve a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés kockázatának, ami az EU népességének 21,7%-át teszi ki⁵; mivel a szegénység és a társadalmi kirekesztés az egyéni és kollektív szociális felelősség körébe tartozó ügy, amelynek okai a tagállamok és az EU gazdaság- és szociálpolitikájához kapcsolódnak; mivel az egymással összefüggő tényezőkből – többek között a Covid19-világjárványból és következményeiből, az Ukrajna elleni orosz agresszív háborúból és az éghajlatváltozásból – álló jelenlegi válság miatt az emberek magasabb megélhetési költségekkel szembesülnek, és nőtt a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya; mivel a Világbank jelentése szerint az éghajlatváltozás 2030-ig további 68–135 millió embert taszíthat szegénységbe világszerte⁶;
- B. mivel a minimáljövedelem-támogatás nem járulékalapú ellátás, amelyet az elegendő forrással nem rendelkező és a nemzeti jogosultsági kritériumoknak megfelelő személyek számára nyújtanak, és amelyet egy átfogó, jogokon alapuló szociális védelmi rendszer szerves részének kell tekinteni. mivel a minimáljövedelem-rendszereket olyan ellátásokként és szolgáltatásokként határozzák meg, amelyek együttesen biztonsági hálót jelentenek azon személyek számára, akik – akár foglalkoztatottak, akár nem – egyébként nem rendelkeznének elegendő forrással ahhoz, hogy méltóságteljes életet biztosítsanak saját maguk és eltartottaik számára⁷;
- C. mivel a szegénység és a társadalmi kirekesztés sokrétű fogalmak, amelyeket ezért holisztikus és dinamikus megközelítéssel kell kezelni, amely magában foglalja az olyan javakhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító intézkedéseket, mint az oktatás, a képzés és a készségfejlesztés; mivel egy ilyen megközelítésnek az egyénekre és körülményeikre kell összpontosítania, és egy hatékony szegénységellenes stratégia részét kell képeznie; mivel a megfelelően finanszírozott és forrásokkal ellátott minimáljövedelem-rendszerek a szegénység leküzdésének és a társadalmi befogadás előmozdításának fontos és hatékony eszközei; mivel az erőforrások hiányához kapcsolódó társadalmi megbélyegzés hozzájárul a szégyenérzethez, amely elfedheti a

³ HL C 70 E., 2012.3.8., 8. o.

⁴ HL C 346., 2018.9.27., 156. o.

⁵ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20211015-1>.

⁶ <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2020/10/07/global-action-urgently-needed-to-halt-historic-threats-to-poverty-reduction>.

⁷ <https://www.caritas.eu/minimum-income-schemes-to-ensure-dignity-for-all>.

társadalomban tapasztalható szegénység valós nagyságrendjét;

- D. mivel az Eurostat meghatározása szerint a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya azon személyek összessége, akik a szegénység kockázatának vannak kitéve, vagy súlyos anyagi és szociális nélkülözésben élnek, vagy nagyon alacsony munkaintenzitású háztartásban élnek;
- E. mivel a nemek közötti szegénységi szakadék az elmúlt öt év során folyamatosan nőtt, mivel a nőket a férfiakhoz képest egyre nagyobb mértékben és aránytalanul sújtja a szegénység és a társadalmi kirekesztés kockázata, különös tekintettel az idősebb nőkre, a fogyatékkal élő nőkre, a roma nőkre, a megkülönböztetés interszekcionális formáit elszenvedő nőkre és az egyedülálló anyákra; mivel a Covid19-hez kapcsolódó korlátozások aránytalanul sújtották a nőket és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket, különösen az informális gondozási munka nagyobb terhe tekintetében, az egészségügyi ellátáshoz, az oktatáshoz és más szociális szolgáltatásokhoz való korlátozott hozzáférés következtében; mivel a nem fizetett ápolási-gondozási és házimunka férfiak és nők közötti egyenlőtlen megoszlása döntő tényező abban, hogy a nők vállalnak-e munkát és foglalkoztatottak maradnak-e vagy sem, mely ágazatokban és foglalkozásokban dolgoznak, hány órát töltenek fizetett munkával, valamint abban, hogy milyen minőségű munkát végeznek; mivel Európában a tartós ápolás 80%-át nem hivatalos gondozók végzik, és ők nagyobb valószínűséggel szembesülnek a szegénységgel és a társadalmi kirekesztéssel, mivel a nem dolgozó gondozók 42%-a a legalacsonyabb jövedelmi kvartilisbe tartozik, és a nem dolgozó gondozók 59%-a megélhetési nehézségekkel küzd⁸;
- F. mivel 2020-ban a 15–29 évesek körében a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya 25,4% volt az EU-ban, ami mintegy 18,1 millió főt tesz ki;
- G. mivel előfordulhat, hogy a szegénység kockázatának kitett munkaképes korú uniós lakosság mintegy 35%-a nem részesül minimumjövedelemben vagy más szociális juttatásban⁹; mivel az EU-ban a szegénység kockázatának kitett munkanélküliek 20%-a nem jogosult jövedelemtámogatásra; mivel a becslések szerint a támogatásra jogosult népesség 30–50%-a nem veszi igénybe az EU-ban a minimáljövedelem-rendszereket¹⁰; mivel az egyes tagállamokban alkalmazott ellátórendszerek jelentősen eltérnek egymástól; mivel 2016-ban a legtöbb tagállam minimáljövedelem-rendszere nem volt elegendő ahhoz, hogy minden embernek megfelelő életszínvonalat biztosítson¹¹; mivel a megfelelő minimáljövedelemre irányuló támogatás biztosítása a szegénységgel szembeni küzdelem eszközeként nemcsak a társadalmi kohéziót erősíti, de egyben az emberekbe és a gazdaságba való befektetés is, mivel hozzájárul a belső kereslet fellendítéséhez;
- H. mivel az éghajlatváltozás aránytalanul nagy mértékben érinti a szegény, valamint az alacsony és közepes jövedelmű háztartásokat, mivel a szélsőséges időjárás különböző ágazatokban, például az energiaszektorban, az élelmiszeriparban („heatflation”¹², a

⁸ https://eurocarers.org/wp-content/uploads/2018/09/Eurocarers-Needs_final.pdf.

⁹ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1092>.

¹⁰ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1092>.

¹¹ <https://www.eapn.eu/wp-content/uploads/2016/03/2016-ESPN-report-minimum-income.pdf>, p. 22.

¹² <https://foodinstitute.com/focus/analysis-how-heatflation-is-heating-up-food-prices/>.

hőség által okozott infláció), a ruhaiparban és az elektronikában, valamint az erdőtüzek és áradások révén ingatlankárokat is okozott, továbbá káros hatást gyakorol az egészségre; mivel Európa még mindig lábadozik a Covid19-világjárványból, és – többek között az élelmiszer-, áru- és energiapiacokon tapasztalható spekulációval¹³ okozott magas infláció miatt – a megélhetési költségek növekedésével kell szembenéznie, amelyet az Ukrajna elleni orosz agresszív háború tovább súlyosbított; mivel az Eurofound elemzésének első megállapításai szerint az emelkedő energiaárak és a növekvő infláció hatásainak enyhítését célzó, bejelentett szakpolitikai intézkedések többsége ideiglenes, ad hoc jellegű intézkedés¹⁴; mivel a kiszolgáltatott csoportokat célzó intézkedések nagyobb valószínűséggel általános pénzügyi támogatás formájában valósulnak meg; mivel az energiaszegénység 2020-ban is komoly kihívást jelentett az EU-ban mintegy 35 millió uniós polgár, az EU népességének körülbelül 8%-a számára¹⁵;

- I. mivel a jelenlegi vészhelyzet szükségessé teszi a nemzeti minimáljövedelem-rendszerek előmozdítását, amelyek tisztességes életminőséget biztosítanak mindazok számára, akik megfelelnek a meghatározott jogosultsági kritériumoknak, a munkaerőpiacról kiszorultak továbbképzése, az esélyegyenlőség garantálása és az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett;
- J. mivel az Európai Szociális Charta 12. és 13. alapelve kimondja, hogy „minden munkavállalónak és eltartottjainak joguk van a szociális biztonsághoz”, valamint hogy „minden megfelelő forrásokkal nem rendelkező személynek joga van a szociális és orvosi ellátáshoz”¹⁶; mivel az EU Alapjogi Chartájának 34. cikke elismeri és tiszteletben tartja a tisztességes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra való jogot mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges pénzeszközökkel;
- K. mivel a szociális jogok európai pillérének 3. alapelve kimondja, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy egyenlő bánásmódban részesüljön a foglalkoztatás, a szociális védelem és az oktatás terén, valamint hogy hozzáférjen a nyilvánosság számára elérhető árukhoz és szolgáltatásokhoz”, a 4. alapelv kimondja, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy időben személyre szabott segítséget kapjon munkavállalási vagy önfoglalkoztatási kilátásainak javításához”, a 14. alapelv pedig kimondja, hogy „mindenkinek joga van ahhoz, hogy élete során bármikor, amikor nem rendelkezik elegendő anyagi forrással, olyan juttatásokban részesüljön, amelyek garantálják számára a méltósággal élhető élethez szükséges minimumjövedelmet, és ténylegesen hozzáférjen a méltányos életszínvonalat lehetővé tevő árukhoz és szolgáltatásokhoz”, valamint hogy „azon személyek esetében, akik képesek munkát vállalni, a minimumjövedelem-juttatásokat össze kell kapcsolni a munkaerőpiacra történő (újbóli) beilleszkedést ösztönző intézkedésekkel”;
- L. mivel a Tanács 2030-ra kiemelt célokat tűzött ki a szegénység, a foglalkoztatás és a

¹³ https://ipes-food.org/_img/upload/files/AnotherPerfectStorm.pdf.

¹⁴ <https://www.eurofound.europa.eu/publications/article/2022/first-responses-to-cushion-the-impact-of-inflation-on-citizens>.

¹⁵ https://energy.ec.europa.eu/topics/markets-and-consumers/energy-consumer-rights/energy-poverty-eu_en és <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20211105-1>.

¹⁶ <https://rm.coe.int/168006b642>, 2. o.

készségek területén, amelyek egyike a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számának 2030-ig legalább 15 millióval való csökkentése 2019-hez képest;

- M. mivel jelenleg az összes tagállamban különböző típusú minimáljövedelem-rendszerek működnek, de hatásuk nem volt elégséges a felfelé irányuló konvergencia vagy a szegénység csökkentése szempontjából¹⁷; mivel minden európai ország rendszereiben a szegénységi küszöbérték alatt állapította meg a rendszereit, és néhány ilyen rendszer még e küszöbérték 20%-át sem éri el, ami gyakorlatilag azt jelenti, hogy a minimumjövedelemben részesülők nem rendelkeznek a megélhetéshez elegendő jövedelemmel; mivel a tagállamok egyenetlen haladást értek el a minimáljövedelem-rendszerek megfelelőségének, lefedettségének és igénybevételének biztosítása, valamint az aktív munkaerőpiaci intézkedések és a támogatást célzó egyéb árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférést biztosító intézkedések végrehajtása terén; mivel az igénybevételi arány alacsony¹⁸, illetve nincsenek összehangolva egymással a jövedelemtámogatások, az aktív munkaerőpiaci politikák és a szociális szolgáltatások; mivel a nemzeti minimáljövedelem-rendszerek a tágabb szociális védelmi rendszerek részét képezik, és ezt figyelembe kell venni hatékonyságuk értékelésekor;
- N. mivel az elmúlt 30 évben alkalmazott szakpolitikai koordinációs mechanizmusok, mint például a szociális védelmi rendszerekben az elegendő forrásokra és szociális támogatásra vonatkozó közös kritériumokról szóló, 1992. június 24-i tanácsi ajánlás – amelyet a munkaerőpiacról kirekesztett személyek aktív befogadásáról szóló, 2008. október 3-i bizottsági ajánlás¹⁹ megerősített – nem bizonyultak elég hatékonynak az azonosított kihívások kezeléséhez, valamint a társadalmi kirekesztés és a szegénység hatékony, integrált és fenntartható módon történő csökkentéséhez; mivel az elmúlt években a legtöbb tagállam – más szociálpolitikákkal együtt – lépéseket tett a minimáljövedelem-rendszerek javítása érdekében, de ez az intézkedés nem volt elegendő az azonosított kihívások kezeléséhez; mivel a nemzeti szintű reformok nem voltak eléggé átfogóak, és a végrehajtásuk gyakran késedelmet szenvedett; mivel bizonyíték van arra, hogy az elmúlt évtizedekben több tagállamban nőttek a jövedelmi egyenlőtlenségek, és a társadalmi kirekesztés továbbra is jelentős kihívást jelent;
- O. mivel a nőket, az egyszülős háztartásokat, a fogyatékkal élő vagy tartós betegségben szenvedő személyeket, a telepeken élő roma közösségeket, a migráns vagy kisebbségi háttérű személyeket, a fiatalokat és az időseket, a hajléktalanokat, az LMBTIQ+ közösséget, a munkanélkülieket és a munkaerőpiacra hosszú távollét után visszatérni próbáló embereket sújtja leginkább a szegénység, illetve ők vannak a leginkább kitéve a szegénység kockázatának; mivel az atipikus munkaviszonyban lévő munkavállalók esetében is nagyobb a szegénység kockázata; mivel a fiatalok gyakran nem jutnak munkanélküli-ellátáshoz, mivel nem teljesítik a minimális járulékfizetési követelményeket; mivel az alsó korhatárra vonatkozó diszkriminatív követelmények a minimumjövedelem-ellátástól is megfosztják a fiatalokat; mivel a tartós

¹⁷ A Bizottság 2022. szeptember 28-i javaslata az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló tanácsi ajánlásra (COM(2022)0490) és az azt kísérő, ugyanazon a napon kelt bizottsági szolgálati munkadokumentum (SWD(2022)0313).

¹⁸ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&furtherNews=yes&newsId=10417#navItem-relatedDocuments>, 4. o.

¹⁹ HL L 307., 2008.11.18., 11. o.

munkanélküliség csökkentése kulcsszerepet játszhat a szegénység elleni hatékony küzdelemben; mivel a Tanács 2023. január 30-i ajánlásában a Bizottság javaslata alapján elismeri, hogy azok a megoldások, amelyek megkönnyítik, hogy a háztartás egyes tagjai jövedelemtámogatásban részesüljenek, hozzájárulhatnak a nők és a fiatal felnőttek gazdasági függetlenségéhez és jövedelmi biztonságához;

- P. mivel a fogyatékossgal élő személyek nagyobb valószínűséggel élnek szegénységben vagy vannak kitéve a szegénység kockázatának, mint a fogyatékossgal nem rendelkező személyek a társadalmi akadályok, például a megkülönböztetés, az oktatáshoz és a foglalkoztatáshoz való korlátozott hozzáférés és a befogadás hiánya miatt; mivel 2021-ben a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya a fogyatékossgal élő személyek körében 29,7% volt az EU-ban, míg a lakosság többi része esetében ez az arány 18,8 % volt²⁰; mivel az EU-ban sok fogyatékossgal élő személy dolgozik szegregált, védett foglalkoztatási környezetben, ahol nem mindig rendelkeznek ugyanolyan munkavállalói jogokkal és jogállással, mint a nyílt munkaerőpiacon dolgozók;
- Q. mivel a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya magasabb az idősebbek (75 éves vagy annál idősebbek), a fogyatékossgal élő nyugdíjasok és a tartós munkanélküliséget átélt vagy a munkaerőpiacról gyermekgondozás vagy egyéb gondozás miatt hosszú ideig távol lévő nyugdíjasok körében²¹; mivel 2020-ban a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya az EU-ban 15,6% volt a nyugdíjasok körében; mivel a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadék továbbra is magas, 2020-ban 13%²², illetve 2019-ben 29% volt²³; mivel az idősebb nők gyakran nem szereztek elegendő nyugdíjjogosultságot ahhoz, hogy biztosítsák a szegénységtől és a társadalmi kirekesztéstől mentes életet, és sokan támaszkodnak partnerük jövedelmére és megtakarításaira vagy származtatott nyugdíjjogosultságaira (hozzátartozói nyugellátás); mivel a nők magasabb élettartama azt jelenti, hogy sokuknak idősebb korokban egyedül kell viselniük a megélhetés költségeit; mivel az elégtelen nyugdíjak és a meglévő nyugdíjaknak a növekvő megélhetési költségekhez való igazításának elmulasztása súlyos hatással van az idősekre, különösen a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétt személyekre;
- R. mivel a minőségi munkahelyek képezik a legjobb módját annak, hogy az embereket kiemeljük a szegénységből, és mivel az egyéni igényekhez igazodó, megfelelő továbbképzési és átképzési lehetőségek elengedhetetlenek az emberek, különösen az 50 év feletti munkavállalók munkaerőpiaci visszailleszkedéséhez;
- S. mivel az EUMSZ 156. cikke kimondja, hogy a társadalombiztosítási rendszerek biztosítása és irányítása a tagállamok hatáskörébe tartozik, amit az Unió ugyan koordinál, de nem harmonizál;
- T. mivel az energiaválság és az infláció növelheti a bizonytalanság, a szegénység és a

²⁰ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Disability_statistics_-_poverty_and_income_inequalities.

²¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tespn100/default/bar?lang=en>.

²² https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Gender_pay_gap_statistics.

²³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/ddn-20210203-1>.

társadalmi kirekesztés által érintettek számát; mivel a munkanélküliség kezelése a legjobb módja a szegénység elleni küzdelemnek;

1. emlékeztet arra, hogy a portói csúcstalálkozón a Bizottság, a szociális partnerek és a civil társadalom kötelezettséget vállalt arra, hogy 2030-ig legalább 15 millióval, köztük legalább 5 millió gyermekkel csökkenti a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők számát az EU-ban; emlékeztet arra, hogy az EU nem érte el azt a célját, hogy 2020-ig 20 millió embert kiemeljen a szegénységből; hangsúlyozza, hogy a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek aránya azon emberek arányát mutatja, akiknek rendelkezésre álló jövedelme nem éri el a nemzeti átlagos jövedelem 60%-át²⁴ a szociális transzferekkel együtt; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy Oroszország Ukrajnával szemben folytatott illegális, provokátlan és indokolatlan agressziós háborúja az energiaárak és az infláció erőteljes emelkedését okozta, ami gyors intézkedések nélkül valószínűleg súlyosbítja a megélhetési válságot, és egyre több embert taszít a szegénységbe és a társadalmi kirekesztésbe; hangsúlyozza, hogy a szegénység nemcsak a gazdasági eszközök hiánya, hanem többdimenziós jelenség, amelyre jellemző mind a jövedelem, mind az alapvető árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés hiánya, és ezáltal a méltósággal élhető élet és a társadalmi részvétel alapvető feltételeinek hiánya; megjegyzi, hogy a szegénységben élő és társadalmi kirekesztést tapasztaló emberek gyakran számos, egymással összefüggő és egymást erősítő nélkülözés ördögi körével szembesülnek, amelyek megakadályozzák őket abban, hogy éljenek jogaikkal, és állandósítják a szegénységüket és társadalmi kirekesztettségüket;
2. hangsúlyozza, hogy az elkövetkezendő években valószínűleg nem sikerül elérni a szegénység csökkentésére vonatkozó uniós célt, kivéve, ha a tagállamok olyan módon korszerűsítik és megerősítik szociális védelmi rendszereiket, hogy azok elősegítsék a társadalmi befogadást, és a munkaképes embereket a minőségi foglalkoztatáshoz vezető utakkal támogassák; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a jelenlegi megélhetési költségek válsága – különösen az infláció és az energiaárak növekedése formájában – nyomást gyakorol a hátrányos helyzetű emberekre és háztartásokra, és sürgeti a tagállamokat, hogy növeljék a leginkább rászorulóknak nyújtott célzott támogatásukat;
3. hangsúlyozza, hogy több erőfeszítésre van szükség a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemhez; felhívja a tagállamokat, hogy fokozatosan növeljék az elegendő forrással nem rendelkező személyeknek nyújtott minimáljövedelem-támogatást olyan szintre, amely legalább egyenértékű a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitétek nemzeti küszöbértékével vagy a szükséges áruk és szolgáltatások nemzeti fogalom meghatározások szerinti pénzbeli értékével vagy a nemzeti jog és gyakorlat által megállapított más hasonló szintekkel, és sürgősen foglalkozzanak a megfelelőséggel, a lefedettséggel és az igénybevétellel kapcsolatos kérdésekkel; elismeri a nemzeti védelmi rendszerek közötti különbségeket, és hangsúlyozza, hogy a referencia-költségvetések – egyéb mutatók mellett – segíthetnek annak meghatározásában, hogy egy adott országban milyen pénzügyi eszközökre van szükség a méltóságteljes élethez;
4. elismeri, hogy a meglévő „puha” jogi mechanizmusok – például az országspecifikus

²⁴ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Glossary:At-risk-of-poverty_rate#:~:text=The%20at%2Drisk%2Dof%2D,disposable%20income%20after%20social%20transfers.

ajánlások és az európai szemeszter keretében létrehozott szociális eredménytábla – hozzájárultak a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemhez, de megjegyzi, hogy ezek elégtelennek bizonyultak; megismétli arra irányuló felhívását, hogy az európai szemeszter keretében vizsgálják felül a szociális eredménytáblát annak érdekében, hogy az olyan mutatókat tartalmazzon, amelyek teljes mértékben tükrözik az egyenlőtlenségek tendenciáit és okait²⁵; felszólítja a tagállamokat, hogy javítsák az országspecifikus ajánlásaik végrehajtását, különös tekintettel a szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelemre vonatkozóakra, és sürgeti a Bizottságot, hogy szorosan kövesse nyomon nyomon az e téren elért eredményeket;

5. üdvözli az Európa jövőjéről szóló konferencia következtetéseit; kiemeli a 14. javaslatot, amely közös uniós keretet szorgalmaz a minimáljövedelem-rendszerek számára annak biztosítása érdekében, hogy senki se maradjon le; kiemeli, hogy egy ilyen keret bevezetése hozzájárulna a szociális jogok európai pillérére és a kapcsolódó cselekvési terv teljes körű végrehajtásához;
6. tudomásul veszi az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemtől szóló, 2023. január 30-i tanácsi ajánlást, és felszólítja a tagállamokat annak mielőbbi elfogadására és végrehajtására; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az eredeti bizottsági javaslat értelmében a tagállamoknak csak háromévente kellett volna jelentést tenniük az elért eredményekről, és a Bizottság 2032-ig nem végzett volna értékelést; hangsúlyozza, hogy ezt az ütemtervet nem hangolták volna össze a portói csúcstalálkozó kötelezettségvállalásaival és a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervvel; felszólítja a tagállamokat, hogy kétévente számoljanak be a Bizottságnak az ajánlás végrehajtása terén elért haladásról; felhívja a Bizottságot, hogy az európai szemeszter keretében kövesse nyomon az ajánlás végrehajtása terén elért eredményeket, és 2027-ig mérje fel az ajánlás (16) bekezdésének e) pontjában említett, az ajánlás nyomán hozott intézkedéseket, hogy értékelni lehessen a szegénység és a társadalmi kirekesztés csökkentésére, a foglalkoztatási szint növelésére és a képzésben való részvétel javítására gyakorolt hatását, valamint a 2030-as célok eléréséhez való hozzájárulását, különös tekintettel arra a célkitűzésre, hogy az EU-ban legalább 15 millióval csökkenjen a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők száma;
7. felhívja a Bizottságot, hogy támogassa a tagállamokat a tanácsi ajánlás végrehajtásában, többek között azáltal, hogy lehetővé teszi számukra a bevált gyakorlatok megosztását; hangsúlyozza az Európai Szociális Alap Plusz foglalkoztatási és szociális innovációs ágából a szociális védelemre és az aktív befogadásra szánt finanszírozás fontosságát a megfelelő szociális védelmi rendszerek és munkaerő-piaci politikák kidolgozásának támogatása érdekében; hangsúlyozza, hogy a minimumjövedelem-támogatásnak a szegénység megelőzésének és leküzdésének eszközeként egy szélesebb körű szegénységellenes stratégia részét kell képeznie, amely magában foglalja a munkaképes személyek munkaerő-piaci visszailleszkedését elősegítő ösztönzőket;
8. megjegyzi, hogy az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemtől szóló tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági javaslat nyomon követéseként a megfelelő minimumjövedelemtől szóló uniós irányelv hozzájárulhatna ahhoz a célkitűzéshez, hogy 2030-ig valamennyi tagállamban legalább a felére csökkenjen a szegénység, és

²⁵ Az Európai Parlament 2021. október 20-i állásfoglalása az euróövezet 2021. évi foglalkoztatás- és szociálpolitikájáról, HL C 184., 2022.5.5. 33. o.

biztosítható legyen a munkaerőpiacról távol maradók integrációja, tiszteletben tartva ugyanakkor a nemzeti szociális védelmi rendszerek sajátosságait, a szubszidiaritás elvét és a tagállamok hatásköreit; hangsúlyozza, hogy egy ilyen irányelv hozzájárulhatna a minimáljövedelem-rendszerek hozzáférhetőségének, megfelelőségének és hatékonyságának további javításához a felfelé irányuló társadalmi konvergencia előmozdítása érdekében; emlékeztet arra, hogy a minimáljövedelem-rendszereknek meg kell védeniük az elegendő forrással nem rendelkező embereket a szegénységtől és a társadalmi kirekesztéstől;

9. felhívja a tagállamokat, hogy rendszeresen értékeljék és szükség esetén aktualizálják nemzeti minimáljövedelem-rendszereiket annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás szintje megfelelő legyen, és tükrözze a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek nemzeti küszöbértékét vagy a szükséges áruk és szolgáltatások pénzbeli értékét, valamint biztosítsa a kedvezményezettek vásárlóerejét, figyelembe véve a megélhetési költségeket; emlékeztet arra, hogy a minimáljövedelem-rendszereket megbízható módszertanon alapuló, átlátható folyamatok révén és az érdekelt felek bevonásával kell meghatározni és kiigazítani; hangsúlyozza, hogy a minimumjövedelmet nem szabad pusztán szociális jóléti kiadásnak tekinteni, hanem inkább az emberekbe és a gazdaságba történő befektetésnek, mivel a kedvezményezettek azt valószínűleg közvetlenül a napi szükségletekre költik;
10. megjegyzi, hogy a háztartások összetétele az egyik fő szempont, amelyet számos tagállam figyelembe vesz a nyújtott támogatás mértékének meghatározásakor; hangsúlyozza, hogy a háztartások jövedelemvizsgálatának alkalmazása, amely azt feltételezi, hogy a háztartás tagjai egyesítik és egyenlően osztják el erőforrásaikat, a függőség körforgását hozhatja létre; kitart amellett, hogy a minimáljövedelem-támogatást az egyének jövedelemvizsgálatát követően kell nyújtani annak érdekében, hogy az elegendő forrással nem rendelkező és a jogosultsági kritériumoknak megfelelő valamennyi személy védelme és pénzügyi függetlensége biztosítva legyen; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre olyan megoldásokat, amelyek megkönnyítik, hogy a háztartás egyes tagjai jövedelemtámogatásban részesüljenek; megjegyzi, hogy a háztartáson alapuló megközelítés gyakran különösen negatív hatással van a nők gazdasági függetlenségére, ami nemi alapú gazdasági erőszakhoz vezethet, és többek között korlátozza a nők esélyeit arra, hogy elmeneküljenek a nemi alapú erőszak és bántalmazás elől; aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a igényléshez előírt 18 éves korhatár korlátozhatja a fiatal felnőttek támogatáshoz való hozzáférését, és megakadályozhatja függetlenné válásukat;
11. úgy véli, hogy a minimumjövedelemhez való hozzáférésnek hatékonynak, egyenlőnek és egyetemesnek kell lennie a megfelelő forrásokkal nem rendelkező és a tagállamok által meghatározott jogosultsági kritériumoknak megfelelő személyek számára, hogy lehetővé tegye számukra a méltóságteljes életet; emlékeztet arra, hogy a kedvezményezettek társadalmi befogadásának biztosítása érdekében a minimumjövedelemnek a tágabb jövedelemtámogatási rendszerek részét kell képeznie, amelyeket olyan természetbeni juttatásokkal kell kiegészíteni vagy kombinálni, mint például a táplálkozással, a gyermekgondozással, az oktatással és képzéssel, az egészségüggyel, a lakhatással, a tartós ápolás-gondozással, a közlekedéssel, az energiával, a digitális kommunikációval, valamint a sport- vagy szociokulturális tevékenységekben való részvétellel kapcsolatos alapvető és támogató árukhoz és

szolgáltatásokhoz való hozzáférés; hangsúlyozza, hogy a jövedelemtámogatásnak figyelembe kell vennie az egyének sajátos szükségleteit és az interszekcionális egyenlőtlenségeket, például az egyedülálló szülők, a fogyatékossgal élők és az eltartott gyermekek kiadásait illetően; kitarthat emellett, hogy a fogyatékossgal kapcsolatos kiadások fedezésére nyújtott támogatás és az aktív foglalkoztatás támogatása kiegészíti a minimumjövedelmet, és egyik nem helyettesítheti a másikat;

12. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az állandó lakcímet, bankszámlát vagy aránytalanul hosszú ideig tartó jogszerű tartózkodást megkövetelő jogosultsági feltételek korlátozhatják a minimáljövedelem-rendszerekhez való hozzáférést, és a hátrányos helyzetű csoportokat, többek között az állampolgársággal nem rendelkezőket, a romákat és a hajléktalanságot megtapasztaló embereket is nyomorba taszítják; felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák, hogy minimáljövedelem-rendszereik teljes körű és hatékony lefedettséget nyújtsanak az elegendő forrással nem rendelkező és a támogathatósági kritériumoknak megfelelő személyek számára, valamint szüntessék meg a különösen a hátrányos helyzetű csoportok előtti akadályokat;
13. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a tagállamokban alacsony a minimáljövedelem-támogatás felhasználásának szintje; felhívja a tagállamokat, hogy hívják fel a figyelmet a minimáljövedelem-rendszerekre, a támogathatósági kritériumokra, valamint a kapcsolódó jogokra és kötelezettségekre, és küzdjenek a megbélyegzés ellen; felhívja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki egyszerűsített és érthető kérelmezési eljárásokat a minimáljövedelem-rendszerekhez való hozzáféréshez, számolják fel a szükségtelen adminisztratív akadályokat, és biztosítsanak online és offline megoldásokat, például egyedüli kapcsolattartó pontokat, kijelölt ügyintézők által nyújtott, személyre szabott emberi útmutatást, fizikai és digitális közszolgáltatói ügyintézés, egyablakos ügyintézés, valamint technikai támogatást a kérelmezők és a kedvezményezettek számára; hangsúlyozza, hogy a szociális szolgáltatók és a közigazgatási szervek az érintett érdekelt felekkel együttműködve úgy tudják hatékonyan kezelni az alacsony igénybevétel problémáját, ha proaktívan azonosítják a potenciális kedvezményezetteket, értesítik őket jogosultságukról, majd aktívan támogatják őket a kérelem benyújtásában, valamint a folyamat során, hogy biztosítsák az ellátások zökkenőmentes odaítélését;
14. hangsúlyozza, hogy a digitális szakadékot figyelembe kell venni a jogosultsággal kapcsolatos tájékoztatás, a kérelmezési eljárások kialakítása és kezelése során, valamint az ellátások nyújtása és időtartama alatt; hangsúlyozza az online eszközök révén nyújtott segítség hozzáadott értékét, de hangsúlyozza, hogy a digitális eszközök önmagukban nem képesek leküzdeni az olyan strukturális akadályokat, mint az informatikai hardverhez vagy internetkapcsolathoz való hozzáférés, illetve a digitális készségek hiánya; aggodalmát fejezi ki a digitális szakadékból fakadó potenciális problémák miatt, különösen az idősek, a hajléktalanságban élők, a távoli területeken élők és a romák esetében; emlékeztet arra, hogy a közszolgáltatókkal való személyes találkozás lehetősége továbbra is létfontosságú a megfelelő szolgáltatásnyújtás biztosítása érdekében minden olyan ember számára, aki nem rendelkezik elegendő forrással;
15. megállapítja, hogy az informális gondozás jövedelemkieséshez, a nemek közötti bér- és nyugdíjkülönbségek súlyosbodásához, az időskori szegénységhez és a szegénység feminizálódásához vezethet; ragaszkodik ahhoz, hogy a nem fizetett gondozási munkát

értékelni kell, el kell ismerni a gondozók készségeit, és ösztönözni kell a gondozási feladatok egyenlő elosztását, amint azt az európai gondozási stratégia is kiemeli; határozottan ösztönzi a tagállamokat, hogy javítsák szociális védelmi rendszereiket és közszolgáltatásaikat, különösen a gyermekgondozás és a tartós ápolás-gondozás terén, hogy a fizetetlen háztartási munkát végző személyek – akiknek többsége nő – ne tapasztalják meg a szegénységet és a társadalmi kirekesztést, és ne legyenek kénytelenek emiatt szociális védelemre, többek között a minimáljövedelemre támaszkodni;

16. úgy véli azonban, hogy a minimumjövedelem-rendszerek nem helyettesíthetik a megfelelő állami gondozási rendszereket, és nem szabad eltántorítaniuk a nőket attól, hogy visszatérjenek a munkaerőpiacra, és munkájukért méltányos díjazásban részesüljenek; rámutat, hogy a nem megfelelően kialakított minimumjövedelem-rendszerek erősíthetik a nemi sztereotípiákat, és akadályozhatják a nők munkaerőpiaci részvételét;
17. hangsúlyozza, hogy a minimumjövedelem-rendszerek önmagukban nem tudják kiemelni az embereket a szegénységből; nagyon fontosnak tartja, hogy a jövedelemtámogatás és a minimáljövedelem ne járuljon hozzá a társadalmi függőséghez, és ezeket inkább ösztönzőkkel és támogató, segítő és aktív munkaerőpiaci intézkedésekkel kell ötvözni, hogy (újra)integrálják azokat, akik képesek dolgozni a szegénység ördögi körének, valamint az egyének és családjaik állami támogatástól való függésének megtörésén; felhívja a tagállamokat, hogy egy olyan proaktív befogadási stratégia részévé tegyék a minimáljövedelem-rendszereket, amelynek középpontjában az emberek társadalmi és munkaerő-piaci részvétele és jóléte áll; hangsúlyozza, hogy olyan általános politikákra és célzott intézkedésekre van szükség, amelyek lehetővé teszik a munkaképesek számára a stabil, magas színvonalú és biztonságos munkahelyek biztosítását, amelyek mindenki számára hatékony, egyenlő és általános hozzáférést biztosítanak a szociális és közszolgáltatásokhoz, különösen az oktatás, az egészségügy és a lakhatás területén, és amelyek magukban foglalják a szociális gazdaság szereplőit, például a munkaerő-piaci integrációval foglalkozó szociális vállalkozások által biztosított tanulási és foglalkoztatási lehetőségeket;
18. felhívja a tagállamokat, hogy hozzanak olyan intézkedéseket, amelyek megakadályozzák, hogy a kedvezményezettek kénytelenek legyenek rossz minőségű munkahelyeket elfogadni; úgy véli, hogy a dolgozói szegénységet sürgősen kezelni kell tisztességes bérekkel annak biztosítása érdekében, hogy meg lehessen élni a munkából, és hogy ne kelljen minimumjövedelem-rendszerekre támaszkodni; elismeri azonban, hogy a jövedelemszerzésnek nem szabadna automatikusan kizárnia a minimumjövedelem-rendszerekre való jogosultságot, ha a fizetés nem elegendő a méltóságteljes megélhetéshez, és hogy a minimumjövedelemhez való hozzáférés meghatározásakor figyelembe kell venni a konkrét helyzeteket;
19. kiemeli, hogy a fenntartható, minőségi foglalkoztatás kulcsfontosságú a szegénység csökkentéséhez; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a stabil növekedés, a beruházás és a minőségi munkahelyteremtés fellendítésének fontosságát; felhívja a tagállamokat, hogy hajtsanak végre szakpolitikai intézkedéseket a munkaképes személyek munkaerőpiaci (újra)beilleszkedése érdekében, többek között azáltal, hogy megfelelő ösztönzőket, például minőségi oktatási, képzési, átképzési és továbbképzési

lehetőségeket kínálnak, ösztönzik a formális foglalkoztatást és küzdenek a be nem jelentett munkavégzés ellen, valamint bevonják a munkáltatókat a munkahelymegtartás és az előrelépés feltételeinek javításába; felhívja a tagállamokat, hogy egészsítsék ki ezeket az intézkedéseket olyan támogató szolgáltatásokkal, mint a tanácsadás, a személyre szabott coaching és az álláskereső támogatás, beleértve az oktatásban, foglalkoztatásban vagy képzésben nem részesülő személyek, a tartósan munkanélküliek és az alacsony képzettségű munkavállalók számára létrehozott speciális programokat, valamint a jövőorientált készségek fejlesztését a zöld és digitális átállás érdekében; felhívja a tagállamokat, hogy vegyék fontolóra a minimáljövedelem-támogatás és a munkából származó jövedelem ötvözését a támogatás fokozatos kivezetéseként, hogy támogassák a kedvezményezetteket a munkaerőpiacra való (újbóli) belépésük során, hogy ne kerüljenek a dolgozói szegénység helyzetébe; aggodalmát fejezi ki egyes vállalatok azon gyakorlata miatt, hogy csak a minimáljövedelemben részesülőket veszik fel, mindaddig, amíg állami támogatásban részesülnek;

20. hangsúlyozza, hogy a társadalmi kirekesztés és a megkülönböztetés elleni küzdelemmel, valamint a társadalmi igazságosság, a magas színvonalú foglalkoztatás és a jobb élet- és munkakörülmények előmozdításával, a szociális párbeszéd, valamint a megfizethető és mindenki számára hozzáférhető szociális szolgáltatások, például az egészségügyi ellátás és az oktatás, valamint az erős szociális védelmi rendszerek biztosításával elő kell mozdítani a befogadó társadalmakat; felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák a felfelé irányuló társadalmi és gazdasági konvergencia elérésére, a tagállamokon belüli és a tagállamok közötti növekvő egyenlőtlenségek leküzdésére és a szolidaritás növelésére irányuló erőfeszítéseket; hangsúlyozza, hogy a megfelelő minimumjövedelem-támogatás, munkanélküli ellátás, minimálbérek és nyugdíjak hozzájárulhatnak ezekhez a célkitűzésekhez;
21. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy vonják be a szociális partnereket és az érintett érdekelt feleket, köztük a civil társadalmi szervezeteket, a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élőket és/vagy képviselőiket a 2023. január 30-i tanácsi ajánlás és a nemzeti minimáljövedelem-rendszerek kidolgozásába és végrehajtásába a szociális védelmi rendszerek lefedettségének, igénybevételének, hozzáférhetőségének és megfelelőségének javítása és szükség esetén bővítése céljából; ezzel összefüggésben felszólít a szociális munkások és más szociális szolgáltatók megfelelő képzésére és számának növelésére a tagállamokban annak érdekében, hogy optimális körülmények között dolgozhassanak, és támogatást és személyre szabott segítséget nyújthassanak azoknak, akik nem rendelkeznek elegendő forrással;
22. hangsúlyozza, hogy a minimáljövedelem-rendszerek számára erős és hatékony nyomon követési és értékelési rendszert kell kialakítani a tagállamokban, amely pontos mennyiségi célkitűzéseken és adatokon, valamint minőségi információkon alapul, és amelybe be kell vonni az érintett érdekelt feleket, például a kedvezményezetteket, a szegénység és a társadalmi kirekesztés által veszélyeztetett vagy azt megtapasztaló személyeket és a civil társadalmi szervezeteket, hogy a helyszínen valódi hatást lehessen elérni; hangsúlyozza a minimáljövedelem-rendszerekre vonatkozó átfogó nemzeti nyomon követési és jelentéstételi rendszerek fontosságát, amelyek figyelembe veszik az egyes tagállamok egyéb szociális védelmi mechanizmusait és szociálpolitikai intézkedéseit; hangsúlyozza továbbá, hogy megfelelő koordinációt és információcserét kell biztosítani a tagállamok illetékes hatóságai, különösen a szociális védelemért és az

állami foglalkoztatási szolgálatokért felelős hatóságok között;

23. hangsúlyozza, hogy a minimáljövedelem-támogatás azon kedvezményezettjei számára, akik nem tudnak dolgozni, nem találnak munkát vagy nem részei a munkaerőpiacnak, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy nem gazdasági eszközökkel – például oktatás, képzés és önkéntes munka, polgári részvétel és önkéntes társadalmi szerepvállalás révén – bevonják őket a társadalomba és hozzájáruljanak ahhoz;
24. felszólítja a tagállamokat, hogy a fenntartható, tisztességes és minőségi foglalkoztatás biztosítása érdekében mielőbb hajtsák végre az Európai Unióban a megfelelő minimálbérékről szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2041 európai parlamenti és tanácsi irányelvet²⁶, többek között a kollektív tárgyalások és a szociális párbeszéd szerepének megerősítése révén, a szociális partnerekkel szoros együttműködésben, és hozzanak megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy mindenki számára méltányos és tisztességes bért biztosítsanak, különös tekintettel a nőkre a nemek közötti bérszakadék megszüntetése érdekében;
25. felhívja a Bizottságot, hogy a vonatkozó uniós programokon keresztül támogassa és kövesse nyomon az aktív munkaerő-piaci politikák tagállami végrehajtását, többek között a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek keretében, a munkaerőpiacra való (re)integráció biztosítása és megkönnyítése érdekében;
26. hangsúlyozza a hatékony igazságszolgáltatási rendszerek fontosságát minden szinten, és felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák és könnyítsék meg a minimumjövedelemmel rendelkező kérelmezők és kedvezményezettek igazságszolgáltatáshoz való hozzáférését annak érdekében, hogy a jogorvoslathoz való jog mindenki számára garantált és könnyen hozzáférhető legyen;
27. felhívja a Bizottságot, hogy hozzon intézkedéseket a bevált gyakorlatok tagállamok közötti megosztására, különös tekintettel a romákra, a szegénységben élőkre, a nőkre és más hátrányos helyzetű csoportokra;
28. felhívja a Bizottságot, hogy biztosítson több rugalmas forrást a tagállamok számára az EU-ban élő fiatalok, a hátrányos helyzetű csoportok, például a romák, a fogyatékkal élők és más kirekesztett közösségek munkanélküliségi rátájának csökkentéséhez;
29. hangsúlyozza, hogy lehetőségeket kell teremteni, különösen a hátrányos helyzetű területeken, inkubátorházak, tanulószerveződéses gyakorlati képzési programok, workshopok és egyéb helyi munkahelyteremtő programok révén, a résztvevők és a célcsoportok munkaerő-piaci integrációjának ösztönzése érdekében;
30. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

²⁶ HL L 275., 2022.10.25, 33. o.